

KJARA LIUBICH

CENTRE—ŽMOGUS

KJARA LIUBICH

CENTRE—ŽMOGUS

**Krikščioniškosios meilės bruožai
Mylėkite vienas kitą kaip aš jus mylėjau**

**MIRJAM
Vilnius X 1991**

NIHIL OBSTAT

Sac. P. Tamulevičius
Censor ad hoc deputatus
Kaunas, die II ianuarii 1991

IMPRIMATUR

Vincentas Kard. Sladkevičius
Praeses Conferentiae Episcopalis
Litvaniae
Kaunas, die II ianuarii 1991

Nr. 199

Chiara Lubich
IM MITTELPUNKT DER MENSCH

Merkmale christlicher Liebe
Liebt einander, vwie ich euch geliebt habe

Verlag Neue Stadt
München Zürich Wien

PRATARMĖ

Noras matyti „pasaulį žmogiškesnį“ šiandien yra svarbiausias įvairiausių ideologijų ir sistemų bruožas, jų tikslas. Priklausomai nuo požiūrio, kuriuo remiamasi einant tuo pačiu keliu, pasiekiamos nevienodos, kartais net viena kitai prieštaraujančios išvados.

Šia prasme ir krikščionims iškyla klausimas: kas yra žmogus? Pagal atsakymą į šį klausimą, pasirenkame ir santykius su mus supančiais žmonėmis, su kuriais kasdien susiduriame: klases draugais, tėvais ir artimaisiais, bendradarbiais, pažįstamais.

Autorė bando šiomis trumpomis mintimis ne tiek pateikti teorinę programą, kiek padėti sutelkti dėmesį į žmogų ir nurodyti būdus, kurie padėtų pamatyti žmogų visapusiškai, o tas būtų pakopa į tai, kas aukščiau už jį patį — būtų kelias į Dievą.

Kuo labiau įsigiliname į autorės mąstyseną, tuo geriau suprantame, kad žmogaus samprata ne supaprastinama, o atskleidžiama visa savo didybe ir apsvarstoma nuosekliai iki galo.

Jei dėmesio centre žmogus, — juk jis suteikia galimybę susitikti su Dievu, — tai kokia turi būti mūsų, krikščionių, laikysena, susiduriant su žmogumi? — Meilė. Meilė, kuri leidžia mums įgyvendinti šių dienų lūkesčius ir siekius bei rasti savo vietą žmonijoje, žengiančioje į naują — jį humanizmą.

W. Bader

Mūsų laikmečiui ypač būdingas vienas bruožas. Jis apima visas visuomenės sritis, neapsiriboja ypatingomis grupėmis, nėra laikinas, vietinės reikšmės reiškiny. Tai polinkis sutapti su grupe, o ne išlikti pavieniu asmeniu. Turiu omenyje nesulaikomą žmonijos vystymąsi įvairiomis visuomenės gyvenimo formomis: pradedant kibuciais Izraelyje ir komunomis Kinijoje, hipių butų bendruomenėmis ir studentų grupuotėmis ir baigiant tarptautinėmis organizacijomis bei judėjimais, kurie skelbia solidarizavimąsi su Trečiuoju pasauliu.

Šios kolektyvinio gyvenimo formos peržengia tautos, religijos, rasės ribas, kaip ir savanau-dišką norą turėti turtų. Jų bendrą varomąją jėgą nulemia politiniai ar religiniai veiksniai arba pasaulinės brolybės idealas. Šie tikslai yra artimi jauniems žmonėms.

Cia mes įžvelgiame ne romantišką duoklę laiko dvasiai, o tikrą ir konkretų poreikį pasidailinti savo gėrybėmis su kitais, bendrai kuriant naująjį pasaulį, kuriame pirmiausia panaikinas neteisingas turtų paskirstymas. Turto bendrumas, teisingas gėrybių paskirstymas atskiriems asmenims ir tautoms yra patikimiausias artimo meilės pasireiškimas.

Šiame reiškinyje slypi naujai atrasta pasaulėžiūra, kurią krikščionybė sukūrė savo gimimo laikotarpyje. Ir visiškai nesvarbu, ar atradimas visais atžvilgiais atitinka idealą. Tai tik laiko klausimas.

Kas sprendžia krikščioniškojo gyvenimo problemas, tas žino, kad pagrindinis daugelio naujų judėjimų šūkis skamba taip: „Atgal į pradžią. Žiūrėkite į pirmuosius krikščionis.“ Bandoma sukurti tokį gyvenimo būdą, kuris, kiek įmanoma, priartintų prie pirmųjų krikščionių gyvenimo.

Meilės kilmė

Pirmųjų krikščionių, kaip ir visų krikščionių, meilė — ypatinga tikrovė. Jos įtakos ir reikšmės žmonijai negalima nė lyginti su tuo, ką gali sukurti įvairios žmonių meilės rūšys. Krikščioniška meilė — ir čia slypi jos didingumas — priešingai visoms kitoms meilės rūšims, kurias žino pasaulis, nėra žmogiškos kilmės. Per krikštą krikščionys tampa Dievo vaikais. Todėl jie myli tokia pačia meile, kaip myli Dievas.

„Aš atėjau įžiebtį ugnies žemėje ir noriu, kad ši ugnis liepsnotų“. Krikščionių širdyse dega ugnis, kurią Jėzus atnešė į žemę, ir jos dėka krikščionys gali pasikeisti iš pagrindų, taip pat ir tie, kurie susiduria su šia ugnimi,— jos apimti, jie būna nugalėti.

Kiek atsivertimų jau yra sužadinsi ši ugnis! Jaunuoliai, vartoję narkotikus, žmonės, įklimpę į seksą ir nusiritę iki padugnių, sudarkytos šeimos ar nusikaltėliai,— visi randa jėgų pradėti naują gyvenimą, kartais net siekti naujų vertybių. Tai dieviškos meilės stebuklai, kurių negali padaryti nei filantropija, nei žmogiškoji meilė, sujaudinanti žmogų, tačiau negalinti jo taip pakeisti. Tuo tarpu dieviškos meilės dėka žmonės keičiasi, keičiasi visuomenės, jų įstatymai, santykiai tarp valstybių,— ir tuomet taika užtikrinta.

Meilės požymiai

Iš Šv. Rašto žinome, kad dieviškoji meilė turi aiškius požymius. Ji nukreipta į visus žmones ir pirmąjį žingsnį žengia pati. Ji nieko neatmeta, jos tikslas: „tegul visi bus viena“ (Jn 17, 21).

Būdami krikščionys, mes visada atakuojame pirmieji. Mylime pirmieji. Turime tai sugebėti, nes mūsų meilės šaltinis — Dieve.

Kitas požymis — pirmųjų krikščionių meilė pasireiškia konkrečiais darbais. Kai meilė tikra, jos veikimo pamatas — vidinė tvirtybė, pasižyminti visa gama spalvų, kurias išvardina šv. Paulius: „Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi; meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesieltgia netinkamai, neieško sau naudos, nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga, nesidžiaugia neteisybe, su džiaugsmu pritaria tiesai. Ji visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria. Meilė niekada nesibaigia“ (1 Kor 13,4—8).

Pagrindinius bruožus galima nusakyti vienu žodžiu: susivienyti. Kad susivienytume, turime būti atlaidūs, tai yra laisvi nuo nepakantumo. Kas susivienija su artimu, yra labai toli nuo pavydo, jis linki kitiems gero, save laiko nesvarbiu, galvoja apie kitą. Nelieta vietos egoizmui ir susierzinimui. Tam reikia būti visiškai ramiu. Apie kitą negalvojama nieko pikta, nes tikima jame esančiu geru.

Turto bendrumas

Meilė žadina atliepiančiąją meilę, bendrumą. Apie tai pasakoja Apaštalų darbų istorija: „Visi įtikėjęsiejai buvo vienos širdies ir vienos sielos. Ką turėjo, nė vienas nevadino savo nuosavybe, nes jiems visa buvo bendra. Tarp jų nebuvo vargšų. Kurie turėjo žemės sklypus ar namus, juos parduodavo, gautus pinigus sudėdavo prie

apaštalų kojų, ir kiekvienam buvo dalijama, kiek kam reikėjo“ (Apd 4,32,34—35).

Šis nuostabus nusistatymas yra ir liks krikščionių idealas visiems laikams.

Gyvenimo ir visiškas bendrumas turto nesulaikomai pritraukia vis daugiau žmonių. Kai vieną dieną didžioji krikščionių ir žmonijos dalis pasirinks tokį gyvenimo būdą (o mes matome, kaip pasaulis ir ypač jaunimas tam tikru atžvilgiu yra šitam pasiruošę) Bažnyčia ir žmonija taps viena bendruomene.

Lygybė

Pirmųjų krikščionių turto bendrumas buvo skirtas parodyti, kad visi yra lygūs ir vienas kitam broliai. Turto bendrumas vedė į lygybę.

Mes žinome, kad lygybė yra ir šių dienų idealas, ir mes ruošiamės iš naujo atrasti tikrąją lygybę.

Svetingumas

Pirmieji krikščionys turėjo paprotį, susijusį su lygybe, šiandien šiek tiek pamirštą — svetingumo paprotį.

Mūsų pareiga šį paprotį atgaivinti tokiomis formomis, kurios dera mūsų gyvenamajai epochai. Mes turime suprasti, kad mūsų dviratis, mūsų motociklas ar mūsų automobilis, jei mes jį turime, radijas, darbo įrankiai, žaidimai, — viskas priklauso ir kitiems krikščionims. Mes — tik valdytojai. Mums tik pavesta tvarkyti patikėtas gėrybes. Tai Dievo turtas, tarnaujantis krikščionių tikslams.

Dar viena svarbi mintis leido pirmiesiems krikščionims būti tikrai lygiais. Ši mintis, išsakyta Kristaus kreipimesi, dar buvo neišryškėjusi, vien pasąmonėje ir iš pirmo žvilgsnio nieko bendro su lygybe neturėjo — tarnavimas. Kristus visus žmones padarė broliais, Jis atnešė lygybę: „O aš tarp jūsų esu kaip tas, kuris patarnauja“ (Lk 22, 27).

Iš meilės broliui kiekvienas ieško blogiausios vietos. Tai sukuria vienybę ir atveda prie lygybės. Jei mes griežtai pabrėšime tarno laikyseną, tai turėsime rankose galingiausią ginklą prieš mūsų laiko blogybę, dėl kurios protestuojama visame pasaulyje — prieš veržimąsi į valdžią. Krikščioniškas protestas yra originaliausias ir veiksmingiausias, nes jis prasideda nuo savęs paties. Šv. Morkus rašo: „Kas norėtų tapti didžiausias iš jūsų, tebus jūsų tarnas, ir kas panorėtų būti pirmas tarp jūsų, tebus visų vergas“ (Mk 10, 43—44).

Broliška meilė

Pirmųjų amžių bendruomenėse krikščionių meilė, nukreipta į visus žmones be išimties, buvo vadinama „filadelfija“ — broliška meilė. Tuometinėje literatūroje šia sąvoka buvo nusakomi kraujo brolių, o ne tam tikros grupės narių tarpusavio santykiai. Krikščionybė padarė išimtį.

Šiandien krikščionybė ir visas pasaulis turi grįžti į šitokį priklausomumo vienas kitam supratimą. Jaunimui ši mintis labai priimtina, jie ieško santykių, kurie būtų gilūs, tikri ir teisingi. Pirmųjų krikščionių tarpusavio meilė pasižymėjo visais broliškos meilės bruožais, pavyzdžiui ištikimybe, palankumu. Šv. Petras sako: „Karštai iš širdies mylėkite vieni kitus“ (Pt 1,22).

Patikimumas ir įspėjimas

Mane stipriai paveikė kitas pirmųjų krikščionių bruožas. Šv. Paulius pataria kiekvienam vykdyti savo paskirtį, leisti įspėjamiems (plg. Kol 3,16; 2 Kor 13,11). Tai sistema, garantuojanti patikimumą, be kurio negalima gyventi XX amžiuje. Patikimumas, tikrumas reiškia — aš nenoriu nieko kito vaizduoti negu esu. Aš noriu duoti tik tai, ką iš tikrųjų turiu.

Pirmieji krikščionys turėjo paprotį vienas kitam pasakyti tai, ką rado kitame gražaus ir mažiau gražaus, kad galėtų abi pusės pasitaisyti. Taigi ne savikritika, o abipusė kritika iš meilės vienas kitam, kadangi visi yra vienas kūnas. Viena ranka prausė kitą ir pati save.

Gilus bendravimas

Pirmųjų krikščionių tarpusavio meilė pasižymėjo ir dar vienu bruožu — buvo pasiekta tokia pakopa, kai norėjosi būti ne tik viena širdimi ir viena siela, bet ir viena mąstysena. Buvo siekiama mąstymo vienybės. Pirmieji krikščionys siekė tarpusavio vienybės. Įspūdingi šv. Pauliaus žodžiai: „Broliai, Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu maldauju jus, kad visi vienaip sutartumėte ir pas jus nebūtų susiskaldymų, kad būtumėte vienos dvasios ir vienos minties“ (1 Kor 1,10).

Dabar, kai Jėzus yra tarp mūsų („kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“ (Mt 18,20), Jis suteikia vieną vienintelę širdį ir vieną vienintelį supratimą. Šis bendrumas šiandien taip pat reikalingas kaip ir prieš du tūkstančius metų. Mąstymo vienybė yra ne tik idealas, bet ir pirmųjų krikščionių praktika, galiojanti visiems krikščionims visais laikais.

Mūsų laikmečiu, kurį paruošė ir apsprendė minties laisvės siekimas, Bažnyčia reikalauja mąstymo vienybės bent tikėjimo klausimais. Kitose srityse ji leidžia pliuralizmą, kuris atsk-

leidžia mąstymo įvairiapusiškumą ir nepažeidžia vienybės. Aš stengiuosi suprasti kitą, kitas supranta mane — kaip trys dieviškieji Asmenys yra skirtingi ir vis tiek išlieka Viena.

Dabartinėje situacijoje, kuri labai skiriasi nuo pirminės Bažnyčios, mes pabrėžiame, kaip reikalinga tarpusavio meilė Bažnyčios vidinėje struktūroje ir visose visuomeninio gyvenimo srityse. Nes be Jėzaus buvimo tarp krikščionių niekad nepasieksime mąstymo vienybės.

Visišku bendrumu mes suteikiame galimybę Kristui, kuris gyvena tarp mūsų, tarp visų savo vaikų, paimti į rankas žmonijos likimą ir jai vadovauti.

Bažnyčia yra meilė

Norėdama susigrąžinti tikrąjį savo vardą, Bažnyčia turi grįžti atgal ir persitvarkyti pagal pirmųjų krikščionių pavyzdį.

Sv. Augustinas Bažnyčią vadina „Viso pasaulio bendruomene“, o Tertulijonas krikščionis apibūdina kaip „Brolių bendruomenę“, atmenant, kad visas pastatas rymo ant uolos — Petro.

Popiežius Paulius VI, kalbėdamas Sidnėjuje Okeanijos vyskupams, pasakė: „Bažnyčia yra meilė, Bažnyčia yra vienybė... Šią istorinę valandą pasaulis laukia iš Katalikų Bažnyčios meilės“.

Jei tai yra meilės valanda, kodėl mes delsiame mylėti?

ESMINIAI KRIKŠČIONIŠKOSIOS MEILĖS BRUOŽAI — GYVENIMO PROGRAMA

Mylėti visus

Mylėti pirmiems

Būti viena

Gyventi tarpusavio meilėje

Turėti bendrą nuosavybę

Ginti visų lygybę

Tarnauti

Būti vienas kitam broliais

Susitikti teisybėje

Būti vienminčiais

Kai prisilieti prie Evangelijos — o tai nuostabus išgyvenimas, — staiga pasijunti kalno viršūnėje. Tu jau esi aukštybėse, jau pas Dievą. Tačiau jei apsidairysi aplink, išvysi, kad tai ne kalnas, o kalnų grandinė, ir tavo gyvenimas yra kelionė viršukalnėmis iki tikslo.

Kiekvienas Dievo žodis yra mažuma, o tuo pačiu ir didžiuma to, ko Dievas iš tavęs reikalauja. Taigi jeigu skaitai: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“, tai žinai broliškos meilės įstatymo svarbiausią mintį.

Artimas yra kitas Tu, ir todėl tau reikia jį mylėti. Nebandyk šios meilės išvengti. Kiekvienas, kurį tu sutinki, yra artimas: ar jis būtų turtuolis, ar skurdžius, gražus ar bjaurus, mokyta ar neišsilavinęs, šventasis ar nusidėjėlis, tėvynainis ar svetimtautis, kunigas ar pasaulietis — kiekvienas.

Bandyk pamilti tą, kurį šią akimirką savo gyvenime sutinki. Tavo viduje prabus naujos, iki šiol nežinomos jėgos. Jos tavo gyvenimui suteiks prasmę ir atsakys į tūkstančius klausimų. (1).

Mes stengiamės jėgas ir darbus skirti tarnavimui Jėzui, Jo tautai — Bažnyčiai — pavesti savo dalį, kad išsipildytų Jo valia: „tegul visi bus viena“ (Jn 17,21).

Tačiau mes klausiamo savęs kaip pradėti? Kur žengti pirmuosius žingsnius? Ar šioje pasaulinėje revoliucijoje galime ką nors išskirti iš kitų? Evangelija mums pateikia atsakymą.

Jėzus sako apie Tėvą danguje, kad Tėvas siun-
tęs Jį vargdieniams nešti džiaugsmo naujieną.

Ir mes ieškokime vargšų, paskutiniųjų, tų, į
kuriuos pasaulis nekreipia dėmesio, kurie mažai
patyrė džiaugsmo, bet praliejo daug ašarų ir
kentę badą.

Pirmieji krikščionys buvo daugiausiai netur-
tingi, nors tarp jų netrūko ir turtuolių. Jie ga-
lėjo tvirtinti: „Mes gimėme tik vakar, o užpil-
dome jau visą žemę“.

Gyvenimas, kuris atsiskleidžia, patvirtins, kad
tai tikroji pradžia.

Mylėti pirmiesiems

Mylėti, nelaukiant meilės,— iš to atpažįstame
tikrąjį krikščionį: „Jei mylite tuos, kurie jus
myli, tai koks čia jūsų nuopelnas?“ (LK 6,32).

Svarbiausia meilėje — mylėti. Meilė — kalbų
apie antgamtinę meilę, kuri neatmeta gamtinės
meilės — labai paprastas ir platus dalykas. Ji
reikalauja savo dalies ir laukia kitų dalies.

Jei tu bandysi gyventi mylėdamas, pastebėsi,
kad šioje žemėje tau skirta atlikti savo užduotį.
Ar kito užduotis kada nors bus įvykdyta — tu
nežinai — ji gali būti ir neįvykdyta. Kartais tu
nusivils, tačiau niekad neprarasi drąsos, jei
išliksi įsitikinęs — meilėje svarbu tik mylėti!

Mylėti Jėzų brolyje, Jėzų, kuris nuolat grįžta
pas tave, nors kartais ir kitais keliais.

Jis tave apsaugo nuo pasaulio negandų ir
leidžia tau mylėti visus, kurie tave supa, jei tik
tu visada prisiminsi, kad meilėje svarbiausia
mylėti! (2).

Svarbu yra abipusė meilė: neženkime nė
žingsnio, kol neįsitikinsime šia meile. Jėzus tai
labai vertina: „Jei neši dovaną prie aukuro ir
ten prisimeni, jog tavo brolis turi šį tą prieš
tave, palik savo atnašą tenai prie aukuro, eik
pirmiau susitaikyti su broliu, ir tik tada sugrį-
žęs aukok savo dovaną.“ (Mt 5,23—24).

Jėzaus buvimas tarp krikščionių, kuriuos sieja tarpusavio meilė, gali sukelti tikrą revoliuciją ir atskiram asmeniui suteikti jėgų atlikti tai, ko nori Dievas, kad ir kas tai būtų — net mylėti „priešus“.

Vienas sunkiai įstengia mylėdamas pakelti įžeidimą, o „meilės suokalbininkams“ tai pavyksta vis geriau. Dar daugiau — tu rasi jėgų daryti gera tiems, kurie yra nusistatę prieš tave, melstis už tuos, kurie tave persekioja.

Staiga tu imsi suprasti Evangelijos paradoksą: „Kas užgauna tave per vieną skruostą, atsuk ir antrąjį; kas atima iš tavęs apsiaustą, negink ir marškinių“ (Lk 6,29,30). Viso šito neišvengsime, jei norėsime gyventi pagal Evangeliją.

Tavo vienintelis troškimas ir visi siekimai liepia vertinti viską, kas įvyksta, Evangelijos dvasia. Net didžiausios nesėkmės taps tau tramplinu. Tave užvaldys nauji žodžiai: „Jei tavo priešas alkanas, pavalgydink jį, jei jis ištroškęs — pagirdyk. Taip tu krausi žėruojančias anglis ant jo galvos. Neleisk blogiui įveikti tave, bet nugalėk blogį gerumu.“

Sunkumai tau taps tikru tramplinu, nes viskas padeda tau nutildyti savyje senąjį žmogų, kuris visą laiką prieštarauja, ir pažadinti naująjį, kad tavyje ir tavo brolyje gyventų Kristus.

Kurti vienybę

Apie Jėzų sakoma, kad Jis pradėjo savo veiklą pirmuoju darbu — tai yra meile.

Apsidairykime aplinkui — mes susitinkame daugybę žmonių, kiekviename jų galėdami sutikti Jėzų.

Jei jūs kenčiate, mes kenčiame su jumis. Jei jūs džiaugiatės — mes taip pat. Jei turite rūpesčių — mes jums padėsime. Jei jums sunku — pasidalinsime jūsų našta. Jei norite pažaisti — žaiskime drauge. Jei jums patinka ši muzika — mums taip pat. Jei jūs mėgstate iškylas — mes

jus palydėsime. Jei jums reikia mokytis — mes jums padėsime. Jei mamai reikia pagalbos — mes čia. Jei mažasis broliukas liko vienas — aš galiu pažaisti su juo.

Trumpai tariant — mes mylime — visada mylime, nors tai ir labai sunku. Mes vienijamės su visais. Visur, išskyrus nuodėmę. Vienytis su kitais — tai krikščionių veikimo būdas.

Meilė nelieka be atsako. Kiti seks mumis...

Nelengva visada vienytis su kitais. Toliau žaisti, kai neturi tam jokio noro. Ką ką kažkam aiškini ir netenki kantrybės. Reikia padėti išplauti lėkštes, kai tuo metu tavo broliai ir seserys žaidžia lauke. Tėčiui atnešti laikraštį — o taip norėtusi pakalbėti su draugais.

Vienytis su kitais. Tam reikia kantrybės, ištvermės, jėgų, pasiryžimo, savitvards, — visų krikščioniškų dorybių.

Tačiau kito kelio nėra.

Tu visada turi būti tu, t. y. kitu Jėzumi, nes tu esi krikščionis. Jėzus myli brolių, tačiau nenkenčia pikto. Jei tau kažkas pasakoja, pavyzdžiui, apie automobilį ar ką kitą, bandyk susidomėti tuo, kas jam patinka. Tu žinai, kad mes visus turime mylėti, taip pradedame vienytis su kiekvienu visame kuo, išskyrus nuodėmę.

Gal tau bus nuobodu kalbėti apie automobilį ar ką kitą, bet tai mažas kryžius, kurį tau Viešpats šią akimirką skyrė nešti, kad tu galėtum Juo sekti. Jei tavo draugas matys, kad domiesi juo ir jo hobi, tu imsi darytis jam simpatiškas, jis jausis suprastas ir galbūt vėliau patikės tau net savo paslaptis, ir tu galėsi jam padėti. Aš netgi tikiu, kad jis pagaliau susidomės tuo, kas domina tave, taip pamažu tu galėsi jam atskleisti savo idealus, kuriuos jis galbūt perims.

Tačiau jei kas imtų svarstyti netinkamas temas — vaidink negirdintį. Gal jis savaime liausis. O jei tavęs paklaustų, kodėl taip elgiesi, pasakyk, kad tokios kalbos tau atrodo neprotingos. Bet pasakyk tai su didele meile ir rizikuok vietoj atsakymo išgirsti... krušą keiksmožodžių. Tai vis prasiveržianti pasaulio neapykanta, ta-

čiau krikščioniui garbė, kad taip su juo elgiamasi. Jėzus sakė: „Jie manęs neapkentė, todėl ir jūsų neapkės“.

Tačiau jei tavo draugas priima tai geruoju — tu įsigijai bičiulį.

Vienas kitą mylėti

Abipusė meilė jokių būdu nėra sentimentali. Ji reikalauja visiškai atsisakyti savęs tam, kad sugebėtum gyventi savo brolio gyvenimu. Ji reiškia savęs atsižadėjimą, kaip to reikalauja Evangelija: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs...“ (Mk 8,34).

Konkrečiai tau reikia nešti kito našta, visas dvasines ir materialines vertybes dalintis su kitais, kaip daro Kristus. Jis taps tavo artimu, kurio jau nebegalėsi apeiti. Tai, ką tu duodi kitiems: laiką, žodžius ir kitas materialines gėrybes,— visa tai neprapuola, tai tampa kasdienine tavo duona.

Taip gyvenant, akimirkos, kai susitinkama, esti nuostabios. Jų negalima net palyginti su tom, kurios buvo anksčiau, kai be šios naujos vienybės ištirpdavome masėje, spaudžiami visuomeninių normų. Jėzus tarp mūsų yra lyg ugnis, kuri iš dviejų metalų sulydo trečią — visai naują.

Kas vienijasi su kitu į tokį bendrumą, tas pastebi, kad šitame naujame gyvenime tikrai priartėjame vienas prie kito — visi esame tartum kitas Kristus, ir kartu kiekvienas atgaivina savo paties asmenybę.

Tarpusavio meilė leidžia atsiskleisti krikščionių vienybei. Jie patiria tai, ką apaštalas vadiną: „Mes gi esame Jo kūno nariai“. „Jei mes vienas kitą mylėsime, Dievas apsigyvens mumyse, ir Jo meilė bus tobula. Iš to mes atpažįstame, kad esame Jame, nes Jis mums davė savo Dvasią“.

Taigi, kai tu sisitinki su savo broliais, kurie dalijasi su tavimi tuo pačiu idealu, tu jauti, kaip

ir pirmųjų krikščionių bendruomenėse, Šventosios Dvasios veikimą — drauge su jais tu esi gyvosios Bažnyčios dalis.

Bendra nuosavybė

Bendra nuosavybė buvo esminis pirmųjų krikščionių bruožas. Deja, šiandien, užuot sekę pirmųjų krikščionių pavyzdžiu, krikščionys mano, kad tai nebūtina.

Susimąstykime apie tai, kas patinka Dievui, ko Jis norėtų. Sujunkime savo nuosavybę iš meilės Jam.

Jei kuris to padaryti negali, suprantama, jo nesmerkiame, tačiau tai turi būti išimtis. Norma tebūna tokia — viskas mums priklauso bendrai.

Kokia turėtų įvykti revoliucija, jei visi krikščionys tuo vadovautųsi! Kas kada nors tokį dalyką yra matęs? Jaunuoliai, turėdami pinigų, perkasi žaislų arba knygų ar kaip kitaip už juos pramogauja. Kuris iš jų pagalvoja apie tai, kad tais pinigais galima būtų pagelbėti vargstantiems?

Grįžkime prie šio gyvenimo būdo, prie pirmųjų krikščionių gyvenimo Jeruzalėje.

Mano nuomone, daugelis neturi dvasinių jėgų tokiam gyvenimui. Šiandien tuo vadovaujasi tik tie, kurie visiškai pasišventė Dievui. O kaip kiti?

Vis dėlto jaunuoliai, besipriešinantys bet kokiam tariamam gyvenimui, gali tai įgyvendinti, nes juos apšvietė Dievas, ir jie nepriklauso šiam pasauliui. Tuo tarpu daugeliui iš senesniosios kartos tai atrodo visai kitaip. Jie įsikibę į savo turtą, kuris iš esmės neturi vertės, nes tik meilė yra vertinga, tik tai, kas daroma dėl Dievo.

Dabar galima būtų papriekaištauti: „Bet mes turime tik keletą skatikų kišenėje. Ką gi su jais nuveiksi?“ Atsakymas aiškus: „Tu jaunas, tačiau pasensi. Ką išmoksi šiandien, tai padės tau vėliau dirbant. Pinigus, kuriuos uždirbsi rytoj,

gali su kitais sudėti ir pagelbėti daugeliui vargstančiųjų. Tai bus Dievo turtai“.

Kai žvelgiame į pasaulį, matome dvi galingas jėgas: Vakarus, kur viešpatauja kapitalizmas ir pinigai yra nedaugelio turtingųjų rankose, ir Rytus, kur pinigai yra valstybės rankose.

Reikia žmonių, kurie žvelgtų į savo turtą kaip į Dievo nuosavybę ir panaudotų jį visų žmonių labui.

Mes nei už kapitalizmą, nei už komunizmą. Mes už krikščionybę, už Dievo turtą. Tik taip mes gyvensime Dievo garbei, ir Jis mus stiprins savo malone.

Ne pinigai kuria istoriją, bet idėjos ir pavyzdžiai. Išsilaisvinkime nuo visko, kas nereikalinga, ką mes saugome: nuo drabužių, kapšių, batų, kepurų, knygų, žaidimų, papuošalų, žurnalų... Kas mums nebereikalinga? Gal turime pinigų, nors ir nedaug, be kurių galime apsieiti?

Surinkime visas šias Dievo dovanas ir sudėkime į krūvą. Visa surinkta gerai sutvarkykime, išlyginkime drabužėlius, naujai nudažykime žaislus, kad viskas atrodytų kaip galima gražiau.

Atsisakykite šių daiktų su mūsų amžiui būdingu dosnumu. O tada perduokime viską neturtingiesiems.

Kiti matys mūsų pavyzdį ir juo seks. Pasaulis nori matyti darbus. Darbai visada buvo įtikinamiausi argumentai.

Jėzus ištarė lemtingą žodį: tas, kuris neatsako visko, ką turi, negali būti Jo mokiniu.

Nežengus šio pirmojo žingsnio, negalime sekti Jėzumi.

Ginti visų lygybę

Pirmųjų krikščionių nuosavybės bendrumas buvo tikras brolybės ir visų lygybės įrodymas: „O jūs nesivadinkite „rabi“, nes turite vienintelį Mokytoją, o visi esate broliai“ (Mt 23,8). Ir

šv. Paulius laiko, kad lygybė tiesiogiai susijusi su bendra nuosavybe: „Niekas nereikalauja, kad kitiems tektų lengvatos, o jums naštos, bet kad būtų lygybė. Šiuo metu jūsų perteklius tepapildo jų nepriteklių, kad vėliau jų perteklius atpildytų jūsų nepriteklių ir būtų lygybė, kaip parašyta: Kas daug surinko, neturėjo pertekliaus, o kas mažai — nekenėjo nepritekliaus“ (2 Kor 8,13—15).

Kad jie tikrai taip elgėsi su savo nuosavybe aišku iš to, kaip jie priimdavo svečius. Tikriausiai juos tam skatino Evangelijos žodžiai: „Viešpatie, kada gi mes matėme tave keliaujančią ir priglaudėme, ar nuogą ir aprengėme?“ (Mt 25,38). Dar stipriau turi paveikti tai, kad namus ir butus jie laikė bendra nuosavybe. Taip ir svetingumas tapo lygybės ženklu, nes ten, kur visi lygūs, visi turi vienodas teises. (3).

Tarnauti

Mes, krikščionys, mažai pabrėžiame vieną Evangelijos žodį — tarnauti. Gal jis atrodo senamadiškas, neatitinkantis žmogaus orumo.

Tačiau kaip tik šiame žodyje atsispindi visa Evangelija, nes jame randame meilę, mylėti — reiškia tarnauti.

Kristus atėjo ne viešpatauti, o tarnauti. Ir Marija vadina save tarnaitę.

Vienintelis visa apimantis motinos rūpestis — tarnauti. Ji myli suprantamai. Jos elgesys jokių būdų nemenkina jos orumo, bet atskleidžia jos tikrąją didybę.

Motina eina miegoti, baigusi viską tvarkyti. Ji savo vyro ir vaikų „tarnaitė“. Ji stengiasi nutolinti skausmą, prisiimti visus rūpesčius, kad tuo neapkrautų vyro ir vaikų.

Tarnauti, tarnauti vienas kitam yra krikščionybė. Kas tai įgyvendina paprastai, kaip savaimė suprantamą dalyką, — o tai gali padaryti visi, — atliko viską.

Toks darbas nepastebimas, o plinta kaip ugnis ir persiduoda kitiems, nes tai yra gyvoji krikščionybė. (4).

Būti vienas kitam broliais

Kiekvienas žmogus, su kuriuo mes susiduriame, kurį mes mylime, nelieka „labdarybės gavėjas“, o tampa mūsų geradariu — jis dovanoja mums Dievą.

Esu įsitikinusi, kad ir laiko atžvilgiu trumpiausias kelias į Dievą yra per brolių. Manau, kad Kristus prieš mirdamas būtų galėjęs ir taip pasakyti: „Aš žengiu į dangų ir maldauju jūsų: mylėkite Dievą!“ O jis pasakė kitaip: „Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte: kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs taip mylėtumėte vienas kitą!“ (Jn 13,34).

Pasakojimuose apie pirmuosius krikščionis neminimos jų patirtos vizijos ar ekstazės, o bylojama apie tai, kaip jie mylėjo vienas kitą. Tai labai suprantama. Jėzus ką tik buvo apreiškęs šiuos žodžius visam pasauliui, ir pirmieji krikščionys elgėsi visiškai pagal Jėzaus nurodymą.

Jei ir mes ištisą dieną šitaip gyvensime, tai meilė sužadins atsakomąją meilę. Vakare mus pripildo meilė, ir mums pavyksta susikaupti viduje. Tai vos pastebimas, mylintis, nuolat augantis švelnumas, kurį labai lengva atpažinti kaip Dievo švelnumą. Dievas pradeda savo mažąjį instrumentą „pakrauti“ savo didele meile.

Susitikti teisybėje

„Mokykitės ir raginkite vieni kitus visokeriopai išmintimi...“ (Kol 3,16) „Galiausiai broliai, džiaukitės, tobulinkitės, vienas kitą guoskite...“ (2Kor 13,11) „...ir sergėkite vieni kitus, skatinami mylėti ir daryti gerus darbus“ (Žyd 10,24).

Tarpusavio perspėjimas, buvęs įprastas dalykas pirmose bendruomenėse, patvirtina, kad krikščionys priklausė vienai šeimai. Nuostabu pasekti, kaip šv. Paulius vertina krikščionių tarpusavio pagalbą kelyje į Dievą ir jų bendras pastangas siekiant tikslo. Asmeninio šventumo siekimas turėtų kilti iš šventumo pavyzdžio bendruomenėje (5).

Būti vienminčiais

„Broliai, Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu maldauju jus, kad visi vienaip sutartumėte ir nebūtumėte susiskaldę, kad būtumėte vienos dvasios ir vienos minties“ (1Kor 1,10).

Vienas kito meilė, kuri leidžia turėti „tą pačią nuomonę“, pirmiesiems krikščionims buvo ne vien patarimas, bet tikras reikalavimas.

Šiandien, kaip ir anuomet, vienintelis kelias į tokią nuomonių vienybę yra nuolatinės pastangos jausti tarpusavio bendrumą. Tai įmanoma, kai kiekvienas pasiryžęs savo dvasinį ir materialinį turtą dovanoti kitiems. Kas neturi vargdienio dvasios, tas negali dalyvauti Dievo karalystėje. Trumpai tariant, bendrumas, apie kurį kalbame, yra būtina Kristaus dalyvavimo mūsų gyvenime sąlyga (plg. Mt 18,20).

Šiandienos būsena, kuri, be abejo, skiriasi nuo pirminės Bažnyčios būsenos, išryškina būtinumą grąžinti Bažnyčiai jos buvusią didybę. Visoms Bažnyčios dalims ir apraiškomis reikia galingos meilės srovės, kuri suvienytų krikščionių bendruomenes. Kol nėra meilės, nė per žingsnį nepriartėsime prie dvasios vienybės.

Ar galima įsivaizduoti nuolatinę dvasinę ir materialinę pasaulio pažangą, jei nėra šio pagrindo?

Tuo tarpu dvasinė vienybė ir visiškas bendrumas sudarytų galimybę Kristui būti tarp žmonių ir lemti žmonijos likimą; veikti Bažnyčioje, kurios vienybė visose pakopose sužadina naują gyvenimą (6).

Krikščioniška meilė remiasi ne jausmais, ne tuščiu susižavėjimu ar dalykišku uolumu. Ji turi būti tai, kas atnaujina visas mūsų gyvenimo sritis.

Krikščionis turi skirtis nuo kitų esminių bruožų — meile. „Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus!“ (Jn 13,35).

Mes negalime laukti, kol ims mylėti. Mes turime mylėti pirmi.

Mylėti išmokstama mylint.

Elkis taip, kad savo paskutinę valandą nesi-gailėtum per mažai mylėjęs. Jei, mylėdami savo draugus, esame tikrai pasiryžę už juos guldyti galvą, tai turime būti ne mažiau pasiryžę suteikti jiems ir bet kurią kitą menkesnę paslaugą.

Kai Dievo Žodis tapo Žmogumi, mums buvo padovanotas dieviškas gyvenimo būdas — tarpusavio meilė. Užmirškime savo skausmą ir mylėkime žmoniją per tą, kuris šalia mūsų.

Kuo labiau mylėsime, tuo geriau suprasime, tuo daugiau pamatysime Dievo akimis.

Mažiausias darbas mūsų gyvenime tampa didžiu, jei mes jį su meile ir iš meilės atliekame.

Mylėti — visada, visus, kad dienai baigiantis galėtume pasakyti: „Aš visada mylėjau“.

Svarbiausia gyvenime ne darbas, o meilė.

Viskas man sukurta kaip meilės dovana. Aš esu sukurtas kaip dovana kitiems. Pasaulis priklauso tam, kurio meilė yra pati tikriausia.

MEILĒS VAISIAI

Kristaus ir tuo pačiu krikščionių idealas yra vienybė — vienybė su Dievu, bet taip pat su žmonėmis. Kokie neįsivaizduojami vaisiai subręstų, jei ši vienybė pasaulyje būtų visur įgyvendinta.

Vienybė yra meilės vaisius, o su meile nebūna karo, ginčų, brolių neskriaustume, nebūtų vagysčių, grobimų,— viso to, ką mes girdime ir matome kasdien.

Meilė ne tik užkerta kelią blogiui, bet ir padeda kurti gerį, turtinti šeimas, kaimus, miestus, tautas.

Ar tai utopija?

Zinoma, jei nieko nedarysime. Tačiau jei pradėsime tai įgyvendinti ir vienysimės su tais, kurie jau dirba šia linkme, mes iš nedaugelio tapsime daugybe ir pagaliau mūsų bus nepaprastai daug. Juk nieko nėra negalimo, jei Dievas su mumis.

PASKUTINIS EGZAMINAS

Gyvenimo pabaigoje Jėzus neklaus, ar turime gerą išsilavinimą, kilę iš pasiturinčios šeimos, ar mes kine ar prie televizoriaus ekrano sėdėjome, ar buvome geri sportininkai ir t. t. Tą akimirką visa tai Jėzaus nedomina.

Jis mums pateiks vieną vienintelį klausimą: ar mes Jį mylėjome broliuose. Tai — paskutinio mūsų gyvenimo pabaigos egzamino klausimas. „Aš alkau, ir tu mane pavalgydinai, aš buvau ištroškęs, ir tu mane pagirdei. Aš buvau nuogas, ir tu mane aprengei. Aš sirgau, ir tu mane aplankei. Aš buvau kalėjime, ir tu atėjai pas mane“...

Tačiau, Viešpatie, kada mes tai padarėme? — Ką esi padaręs vienam iš mano brolių, man esi padaręs.

- (1). „Kas svarbiausia?“ — p. 28.
- (2). „Kol visi susivienysime“ — p. 65.
- (3). „Idealas meilė“ — p. 43.
- (4). „Vaidinimas su dieviškais vaidmenimis“ — p. 112.
- (5). „Idealas meilė“ — p. 52.
- (6). „Idealas meilė“ — p. 29.

Pratarmė	4
MEILĖS KILMĖ	6
ESMINIAI KRIKŠČIONIŠKOSIOS MEILĖS BRUOŽAI—GYVENIMO PROGRAMA	13
Visus mylėti	15
Mylėti pirmiesiems	16
Kurti vienybę	17
Vienas kitą mylėti	19
Bendra nuosavybė	20
Ginti visų lygybę	21
Tarnauti	22
Būti vienas kitam broliais	23
Susitikti teisybėje	23
Būti vienminčiais	24
NE VIEN JAUSMAI	25
MEILĖS VAISIAI	26
PASKUTINIS EGZAMINAS	27
Šaltiniai	28

KJARA LIUBICH
Centre — žmogus

Leidybos centras „Mirjam“
SL 464.

Vertė: A. Lapinskienė
S. Petraškaitė

Literatūrinė redaktorė N. Norkūnienė
Redaktorius teologas P. Kanapka
Techninė redaktorė M.-E. Kuckienė
Už leidinį atsakinga R. Pumputytė

Popierius dauginimo aparatams. Literatūrinė garnitūra.
Iškilioji spauda. 2 sp. lank. 1,86 apsk. lank. Tiražas 2000
 egz. Užsak. Nr. 228. Spaudė valst. spaustuvė „Žaibas“.